

۱۳۹۷۷۷۲
کتابخانه

بتمن آغاز می کند

www.ketab.ir

کتابخانه

سرشناسه: نولان، کریستوفر، ۱۹۷۰-م.

Nolan, Christopher

عنوان و نام پدیدآور: بتمن آغاز می‌کند/ فیلم‌نامه و استوری‌بورد

کریستوفر نولان، دیوید اس. گویر؛ ترجمه امیرعطا جولایی.

مشخصات نشر: تهران: چترنگ، ۱۳۹۵

مشخصات ظاهری: ۱۷۲ ص.

شابک: دوره ۵-۹-۸۰۶۶-۶۰۰-۱۹۷۸-۶۰۰-۸۰۶۶-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا

یادداشت: این کتاب ترجمه فیلم‌نامه‌ای با عنوان "Batman Begins" از کتاب

"The Dark Knight Trilogy: Batman Begins, The Dark knight, The Dark Knight Rises" است.

موضوع: فیلم‌نامه‌ها

شناسه افزوده: گویر، دیوید اس.

Goyer, David S شناسه افزوده:

شناسه افزوده: جولایی، امیرعطا، ۱۳۶۸ - مترجم

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۵ ۲ ب/ ۱۹۹۷ PN

رده‌بندی دیویی: ۷۹۱/۴۳۷۲

شماره کتابشناسی ملی: ۴۰۹۹۵۷۹

چترنگ

بتمن آغاز می‌کند • کریستوفر نولان، دیوید اس. گویر • ترجمه امیرعطا جولایی • فیلم‌نامه و استوری‌بورد
• ویرایش و نمونه‌خوانی: گروه ویرایش نشر چترنگ • نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۵ • ۱۰۰۰ نسخه • لیتوگرافی و
چاپ: تهران بدر • کلیه حقوق برای نشر چترنگ محفوظ است. • نشر چترنگ: تهران، خیابان نصرت غربی، پلاک
۵۸، طبقه دوم، واحد چهار، کد پستی: ۱۴۱۸۸۴۳۳۵۵ • تلفن: ۶۶۱۲۶۸۰۵ • شابک: ۱-۷-۸۰۶۶-۶۰۰-۹۷۸

www.chatrangpub.com •

فهرست

۹	درآمد
۱۳	فیلم‌نامه یتمن آغاز می‌کند
۱۵۹	استوری‌بورد

درآمد

در مقدمه برگردان پارسی بتمن‌ها، کریستوفر نولان بپناه نیست که نسخه‌های سینمایی این کمیک استریپ تاریخ را مرور کنیم. تیم برتون صاحب‌سبک دو بار در بتمن (۱۹۸۹) و بازگشت بتمن (۱۹۹۲) در این قالب طبع آزمایی کرد. فیلم‌هایی که حالا بیشتر ویژگی‌های تاریخ سینمای ایران و از خصوصیات زیبایی‌شناسانه متمایز بی‌بهره‌اند. دو فیلم جونل شوماخر هم کنج کاوی برانگیز نبودند. دیدار بتمن علیه سوپرمن (زک اسنایدر، ۲۰۱۶) در همان هند نخست نمایش جهانی، آن هم بر پرده، سرخوردگی بزرگی بیش نبود؛ با بن افالک مفاد و فهمی در حد سکانس‌های پیاپی اکشن و بی‌اغراق، همین. کارگردان فیلم ۳۰۰ را چه به فراروی از جایگاه یک تکنیسین هالیوودی! می‌ماند تنها خاطره ماندگار این آثار در این سال‌ها و شأن نزول این خطوط: سه فیلم متأخر کریستوفر نولان پیداست که نولان از ابتدا به بتمن‌ها به چشم پروژه‌هایی قرار دادی نگاه نکرده. فکر دقیق به تقسیم پاره‌های داستانی در قالب سه فیلم جداگانه که در ضمیمه دی‌وی‌دی فیلم سوم توضیح می‌دهد، نمونه‌ای است از اینکه برای او این فیلم‌ها درست به اندازه تلقین (۲۰۱۰) یا میان‌ستاره‌ای (۲۰۱۴) تعریفی شخصی داشته‌اند. آنچه حیرت‌انگیز است اینکه او توانسته در هر سه فیلم (به‌ویژه شوالیه تاریکی) جهان‌بینی فردی خود را در فیلم‌نامه پیاده کند و انبوه سکانس‌های

اکشن، کارگردان را لحظه‌ای از جزئیات دراماتیک و پردازش قصه‌ای پرفراز و فرود و عمیق، غافل نکرده است. نولان همین الگوی کمال‌گرایانه را در فیلم انقلابی تلقین که در فاصله بین شوالیه تاریکی (۲۰۰۸) و شوالیه تاریکی برمی‌خیزد (۲۰۱۲) ساخت هم با موفقیت پیاده کرد. این نگاه مألوف چنان در آثار او درونی است که قصه‌های فرعی مفصل و داستان‌گویی پرحوصله و ظریف‌کاری حضور مکمل‌ها با تکیه بر لشکر بزرگان بازیگری (فکرش را بکنید: کریستین بیل، مورگان فریمن، مایکل کین و گری اولدمن در کنار هم) در سه‌گانه هیچ‌گاه ناساز جلوه نمی‌کند. تأثیر عاطفی مهیب انتخاب شخصی بتمن و فاصله گرفتن تقدیری‌اش از شهرزادی با استعاره بدیهی و معقول تنها در قیاس با سطحیت فیلم‌های دیگر مجموعه است، که نمود می‌یابد. در این مسیر پیشنهاد می‌کنم به کارکرد شخصیت آلفرد (همان وردست معرقل قهرمان در سینمای کلاسیک) توجه کنید؛ بازی مایکل کین بزرگ (که به‌هود نیست نولان شش فیلم پیاپی با حضورش ساخته) در سکانس‌های رویارویی با بروسر، مدد و ندادی دینش به گور والدین او می‌تواند خاطره‌تکان‌دهنده تماشای سه‌گانه باشد. فکرش را بکنید با بازیگری دیگر، ایده پایانی شوالیه تاریکی برمی‌خیزد تا چه اندازه مستعار و نخ‌نما می‌نمود. این مثال اعلای فرایند کارگردانی در آثار نولان است. نارگوانی در از مستقل تأثیرگذار تعقیب (۱۹۹۸) تا آثار تثبیت‌شده بعدی به‌طور معمول، روی دست خودش بلند می‌شود. جز این اگر بود جوکر فیلم دوم با بازی هیث لجر فقید به‌وضوح نمایش جهانی فیلم راه جاودانگی نمی‌رفت، آن هم با رقیب گردن‌کلفتی مثل جک نیکلسن در فیلم اول تیم برتون. این عنصری است که مشخصاً از متن کارشده ناشی می‌شود و عمل به توصیه هیچکاک که باید منفی‌ها را درست پروراند تا درام تشخیص و قدرت بیابد. طبیعی است که هدف‌گذاری این تعریض، نقد فیلم به معنی مرسومش نیست. تنها توضیح چرایی این ترجمه‌هاست که شاید با نگاه به اهمیت و ماندگاری این سه‌گانه تا به حال به تأخیر هم افتاده باشد.

در پایان، وام‌گزاری چند تن ناگزیری و برکت این درآمد است؛ دوست و استادم رضا پارسایی که کمک‌هایش فراتر از رفع ابهام و همراهی در

دیدار نسخه‌های موجود فیلم‌ها بود. جناب غلامرضا صراف که مهری فراتر از دوستی دورادور و البته عزیزشان را می‌شود در پیشنهاد این کار سنگین ردیابی کرد. همکاران نشر چترنگ به‌خصوص خانم سبا هاشمی‌نسب با پیگیری‌های همیشگی‌شان. و مهندس شهرام جهانگیری مدیر انتشارات که گویی به‌سختی می‌کوشد یکی از آخرین مردان مقاوم باشد، وگرنه در این زمانه این همه باریک‌بینی و جدی گرفتن کاروبار نشر و کتاب که چه! علاقه‌اش به بتمن و نولان هم با این توصیف بی‌خامت نمی‌تواند باشد.

امید که دوست داشته باشید؛ دست‌کم خاطرات خوب فیلم‌ها با این صفحات خدشه‌ای برنندارد.

امیرعطا جولایی

سیزده نوروز ۱۳۹۵